

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Temmuz - Aralık 2021, Cilt: 24, Sayı: 61

ISSN: 1301-966-X

Tübitak/Ulakbim, TR Dizin tarafından dizinlenmekte olan
Dini Araştırmalar Dergisi, 31.10.2017 tarihinden itibaren
INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL, ERIH PLUS,
PHILPAPERS: Bibliography of Philosophy,
BROWZINE Academic Journal Collections,
CROSSREF, İSAM Articles on Theology Database ile 11.11.2018
tarihinden itibaren ATLA Religion Uluslararası
indeksleri tarafından da dizinlenmektedir.

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Cilt: 24 Sayı: 61
Temmuz - Aralık 2021
Altı ayda bir çıkar

Yayın Türü

Yaygın ve Süreli

Dizgi

Leyla TAŞKESEN

Baskı

Uzun Dijital Matbaacılık
Zübeyde Hanım Mah. İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48
06070 İskitler / ANKARA
Tel: (0312) 341 36 67

Basım Tarihi

Aralık 2021
ANKARA

Yönetim Yeri

Cihan Sk. No: 37/1 Sıhhiye/ANKARA

İletişim

Dr. Fatma Çapcıoğlu
Adres: A.Ü. İlahiyat Fakültesi Beşevler/ Ankara
E posta: diniarastirmalar98@gmail.com
Web: dergipark.gov.tr/da

Posta Çeki Hesabı

Şahin Kızılabdullah adına 5791754
Bahçelievler/ANKARA

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Hakemli Bilimsel Dergi

Altı ayda bir çıkar.

İmtiyaz Sahibi

Motif Yayıncılık Rek. Paz. ve Tic. Ltd. Şti. adına
Oğuzhan KUZUCU

Editör

Prof. Dr. Cemal TOSUN

Editörler Kurulu

Prof. Dr. Recai DOĞAN/Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, Din Bilimleri Bölümü, Kırgızistan
Prof. Dr. Ahmet Nedim SERİNSU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Tefsir ABD, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Hikmet EROĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Abdulkadir DÜNDAR/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü, Ankara/
Bozok Üniv. İlahiyat Fak. Yozgat Türkiye, Prof. Dr. Kamil ÇAKIN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Hadis
ABD, Ankara, Türkiye, Prof. Dr. Ş. Şule ERÇETİN/Hacettepe Üniv., Eğitim Fak., Eğitim Yönetimi ABD,
Ankara, Türkiye Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Sosyolojisi ABD, Ankara,
Türkiye, Prof. Dr. Yıldız KIZILABDULLAH/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi ABD, Ankara,
Türkiye, Doç. Dr. Halide ASLAN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü, Ankara,
Türkiye, Doç. Dr. Tuğrul YÜRÜK/Çukurova Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi ABD, Adana Türkiye
Doç. Dr. Rabiye ÇETİN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Kelam ABD, Ankara, Türkiye
Doç. Dr. Cemil KUTLUTÜRK/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Ankara, Türkiye
Doç. Dr. Ali ÇETİN/Kırıkkale Üniv. İslami İlimler Fak. Mantık Bilim Dalı, Kırıkkale, Türkiye, Dr. Carrie
York AL-KARAM/University of Iowa, Department of International Studies, Department of Religious
Studies, Iowa, US, Dr. Öğr. Üyesi Hüsamettin KARATAŞ/Fırat Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD,
Elazığ, Türkiye, Dr. Öğr. Üyesi Şahin KIZILABDULLAH/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi
ABD, Ankara, Türkiye, Öğr. Gör. Dr. Fatma ÇAPCIOĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi
ABD, Ankara, Türkiye, Dr. Emre ÜRER/Ankara Üniv., Tıp Fak., Çocuk Ergen Psikiyatrisi ABD, Ankara,
Türkiye, Ar. Gör. Dr. Vahdetin ŞİMŞEK/Kırıkkale Üniv., İslami İlimler Fak., Din Eğitimi, Kırıkkale,
Türkiye, Öğr. Gör. Adem ÇETİN, Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Türk İslam Sanatları Tarihi ABD,
Ar. Gör. Mehmet Enis SERİNSU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Din
Bilimleri ABD, Ankara, Türkiye

Yazı İşleri Müdürü

Kaya KUZUCU

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Abdurrahman Küçük (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Ahmet İnam (ODTÜ), Prof. Dr. Ali İsra Güngör
(Ankara Üniv.), Prof. Dr. Ali Rafet Özkan (Kastamonu Üniv.), Prof. Dr. Asım Yapıcı (ASB Üniv.),
Prof. Dr. Baki Adam (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Durmuş Arık (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Hüsnü Ezber
Bodur (Sütçü İmam Üniv.), Prof. Dr. Kazım Sarıkavak (Hacı Bayram Veli Üniv.), Prof. Dr. Kemal
Polat (Anadolu Üniv.), Prof. Dr. Mehmet Katar (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Mehmet Özdemir (Ankara
Üniv.), Prof. Dr. Mustafa Erdem (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Niyazi Akyüz (Ankara Üniv.), Prof. Dr.
Niyazi Usta (19 Mayıs Üniv.), Prof. Dr. Ömer Faruk Harman (İbn Haldun Üniv.), Prof. Dr. Ramazan
Buyrukçu (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Ramazan Uçar (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Sönmez
Kutlu (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Talat Sakallı (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Yunus Apaydın (Erciyes
Üniv.), Prof. Dr. Dr. İbrahim Maraş (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Yahya Michot "(Hartford Seminary Üniv.),
Prof. Dr. Hans-Georg Babke (Hildesheim Üniv.), Prof. Dr. Ebrahim Moosa (Notre Dome Üniv.), Prof. Dr.
Martin Thurner (Ludwig Maximilian Üniv.), Prof. Dr. M. Nazif Mohib Shahrani (Indiana Üniv.), Prof.
Dr. John Hare (Yale Üniv.), Prof. Dr. John Valk (New Brunswick Üniv.), Prof. Dr. Jules Janssens (Leuven
Catholic Üniv.), Prof. Dr. Frank Grifell (Yale Üniv.), Prof. Dr. Erdal Toprakçıyan (Tübingen Üniv.), Doç.
Dr. Zuhdija Hasanović (Sarajevu Üniv.), Doç. Dr. Yusuf Gökalp (Manas Üniv.), Doç. Dr. Cengiz Çuhadar
(Kastamonu Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Hakan Coşar (Kastamonu Üniv.), Doç. Dr. İbrahim Kaplan (Katip Çelebi
Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Murat Gökalp (Fırat Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Önder Bilgin (Akdeniz Üniv.)

Editör'den...

Dini Araştırmalar dergimiz, 24. Cilt 61. sayısı ile siz kıymetli okuyucularımız ile buluşuyor. Bu sayımızda 13 telif makale ve bir araştırma notu bulunmaktadır. “Sosyal Hizmet Alanında Görev Yapan Din Görevlilerinin z Yeterlik Algıları” başlıklı ilk makalemiz Remziye Ege ve Muhammed Ali Yazıbaşı'ya ait. Ege ve Yazıbaşı'nın alışması, Kırıkkale ilinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı hizmet alanlarında din eğitimi ve hizmeti vermek üzere görevlendirilen din görevlilerinin zyeterlik algılarını tespit etmeye çalışan bir nitel araştırmadır. Bu çalışmanın ulaştığı temel sonuca göre; sosyal hizmet kurumlarının hedef kitlesi ve ihtiyaçlarının farklılaşmasına bağlı olarak din görevlilerinin yeterlikleri de farklılaşmaktadır. İkinci makalemiz Elif Ktkc tarafından İngilizce olarak kaleme alındı. Yazarın henüz yazım aşamasında olan doktora çalışmasından üretilen “The Evidence-Based Argument in Peer Disagreement” başlıklı makalede son yıllarda epistemolojide tartışılan önemli konulardan biri olan ihtilaf problemi, daha özelde denk ihtilafı ve bu erevde ortaya konulan grrşler analitik olarak ele alınmaktadır. Sema elem “Türkçe Kur'an evirilerinde Geliştirilmeye Açık Alanlar -Dib Kur'an Yolu Me'ali rneklıği'nde-“ adlı makalesinde Kur'an'ın Türkçe evirilerinde yaşanan bazı sorunları Kur'an Yolu Me'ali rneklığinde incelemektedir. Kubatalı Topchubaev ise “Kırğızistan'da Manevi ve Kültürel Değerler Eğitimi Olarak “Adep Sabagı”” başlıklı makalesinde Kırğızistan'da Adep dersinin nasıl ortaya çıktığı, hangi faktörlerin etkili olduğu, ne tür tartışmaları beraberinde getirdiği, eğitim sistemindeki yeri, amacı ve ilkelerinin ne olduğu sorularına odaklanmaktadır. Muhittin İmlil, “Postmodern Kentte Kutsalın Fisyonu ve İslam Toplamları” adlı makalesinde, küresel etkilerle dönüşmeye devam eden dindarlık algılarının İslam toplumlarındaki geleceği konusunda çıkarımlarda bulunmayı hedeflemektedir. “Ayet Numaralarının Mushafa Ekleniş Amacı zerine” adlı makale ise Hasan Yücel'e ait. Yücel, çalışmasında elyazması mushaf lar ile basılı mushaf ları gözden geçirerek, ayet numaralarının mushafa eklenmesinin tarihi ve tarihi arka planını keşfetmeye çalışmaktadır. Sayımızın bir diğer makalesi Feride Gregen ve Mualla Yıldız tarafından kaleme

alındı. Göregen'in doktora tezinden üretilen makalede, ergen bireylerin sahip oldukları Tanrı algısı, affetme eğilimi ve öfke ilişkisi incelenmektedir. Metin Doğan "İslam Öncesi Arap İnanç İkliminde "Putçu" Evrilişin Toplumbilimselliği" başlıklı makalesinde, İslam öncesi kabile ve klan yapılanması içerisindeki Arapların da içinde bulunduğu toplum tiplerinin farklı şekillerde ve zaman dilimlerinde totemizm, fetişizm, natürizm ve animizm gibi sistemleri tecrübe etmiş olup olmadıklarına genel hatlarıyla bakmaktadır. Fatma Hazar ise, doktora tezinden üretilen "Tahâvî'nin Sahâbî Kavli Anlayışı ve Sünnetle Münasebeti" adlı makalesinde, erken dönem Hanefî usûlünde sahâbî kavli hakkında Tahâvî'nin görüşlerini metin incelemesi ve analizi yöntemi kullanarak incelemiş, Tahâvî'ye ait eserler ile erken dönem Hanefî usûl-i fıkıh eserlerini mukâyeseli olarak ele alınmıştır. Sayımızın bir başka tezden üretme makalesi Mustafa Güre'ye ait. Güre, "Hıristiyan Erken Döneminde Kilise Babalarının Kilise Hakkındaki Temel Görüşleri" adlı makalesinde kilise babaları tarafından kaleme alınmış eserlerin İngilizce çevirilerinden ve kendilerini konu alan çalışmalardan faydalanarak kilise kavramına yaklaşımları incelemiştir. Handan Yalvaç Arıcı ve Hacer Çetin ise "Online (Çevrimiçi) Din Eğitimi Tutum Ölçeği" adlı çalışmalarında, formal veya informal olarak yaygınlaşan online din eğitimlerine dair tutumların ölçülebilmesi için bir ölçek geliştirmeye çalışmaktadırlar. Elif Kara "Rıza Kavramının Psikolojik Açıdan İncelenmesi" başlıklı makalesinde, rıza kavramını psikolojik iyi oluş sağlama yönünden incelemektedir. "İslam'da Hac İbadetinin Sosyal Boyutu" başlıklı makalesinde ise Nedim Öz, hac ibadeti üzerinden insanın sosyal kazanımlarını belirlemek istemektedir.

Son olarak 61. sayımızda yer alan araştırma notu, Ahmet Nedim Serinsu ve Cemal Tosun'a aittir. Serinsu ve Tosun, 22 Haziran 2021 tarihinde düzenlenen "Yaşlı Hakları Kanunu İstişare Toplantısı" sonrasında, yaş almış bireylere yönelik ülkemizde yapılabilecek hizmetlere dair önerilerini, kalem aldıkları bu araştırma notunda bilim insanları ile paylaşmaktadırlar.

Bu vesileyle 61. Sayımız için dergimize katkı sunan yazarlarımıza, hakemlerimize, editörler kuruluna ve yayın sürecine destek veren genç arkadaşlarımıza teşekkür ederiz. 61. Sayımızdan istifade etmenizi diler, yazı, eleştiri ve atıflarla desteklerinizi bekleriz...

Dini Araştırmalar Dergisi Editörü

Prof. Dr. Cemal TOSUN

İÇİNDEKİLER

249 • Remziye EGE - Muhammed Ali YAZIBAŞI

SOSYAL HİZMET ALANINDA GÖREV YAPAN DİN GÖREVLİLERİNİN
ÖZ YETERLİK ALGILARI

Self-Efficiency Perceptions of Religious Officials Working in the Field of Social Work

281 • Elif KÜTÜKCÜ

THE EVIDENCE-BASED ARGUMENT IN PEER DISAGREEMENT

Denk İhtilafında Delile Dayalı Argüman

297 • Sema ÇELEM

TÜRKÇE KUR'AN ÇEVİRİLERİNDE GELİŞTİRİLMEMEYE AÇIK ALANLAR

- Kur'ân Yolu Meâli Örnekliği'nde-

Areas to Improvement in Turkish Translations of the Quran

-Within the Sample of Kur'ân Yolu Meâli Translation-

325 • Kubatali TOPCHUBAEV

KIRGIZİSTAN'DA MANEVİ VE KÜLTÜREL DEĞERLER EĞİTİMİ OLARAK
“ADEP SABAGI”

“Adep Sabagi” as Spiritual and Cultural Values Education in Kyrgyzstan

353 • Muhittin IMİL

POSTMODERN KENTTE KUTSALIN FİSYONU VE TÜRK TOPLUMU

Fission of the Holy in Postmodern Urban and Turkish Society

375 • Hasan YÜCEL

AYET NUMARALARININ MUSHAF EKLENİŞ AMACI ÜZERİNE

An Evaluation on the Purpose of Adding the Verse Numbers in Muşhaf

427 • Feride GÖREGEN - Mualla YILDIZ

ERGENLERDE TANRI ALGISI, AFFETME EĞİLİMİ VE ÖFKE İLİŞKİSİ ÜZERİNE
BİR ARAŞTIRMA

*A Research on Relationship of God Perception, Forgiveness Inclination and Anger Expression
in Adolescents*

459 • Metin DOĞAN

İSLAM ÖNCESİ ARAP İNANÇ İKLİMİNDE PUTÇULUĞUN TOPLUMBİLİMSELLİĞİ

Sociology of Idolatry in the Pre-Islamic Arabic Faith Climate

489 • Fatma HAZAR

TAHÂVÎ'NİN SAHÂBÎ KAVLİ ANLAYIŞI VE SÜNNETLE MÜNASEBETİ
Tahâwî 's Understanding of Qawl of al-şahâbî and Relationship with Sunna

519 • Mustafa GÜRE

HIRİSTİYAN ERKEN DÖNEMİNDE KİLİSE BABALARININ KİLİSE HAKKINDAKİ
TEMEL GÖRÜŞLERİ
Basic Views of the Church Fathers on the Church in the Early Christian Period

519 • Handan YALVAÇ ARICI - Hacer ÇETİN

ONLINE (ÇEVİRİMİÇİ) DİN EĞİTİMİ TUTUM ÖLÇEĞİ
Online Religious Education Attitude Scale

571 • Elif KARA

RIZA KAVRAMININ POZİTİF PSİKOLOJİ AÇISINDAN İNCELENMESİ
Examining the Concept of Consent in Terms of Positive Psychology

595 • Nedim ÖZ

İSLAM'DA HAC İBADETİNİN PSİKO-SOSYAL BOYUTU
The Psycho-Social Aspect of Duty of Pilgrimage in Islam

615 • Ahmet Nedim SERİNSU - Cemal TOSUN

ARAŞTIRMA NOTU
Yaş-Almak ve İleri Yaş-Almış Hakları Kanunu Çalışmaları